

zení ve věci samé, ono řízení, v němž došlo ke svévoli, uvedené v § 39. V daném případě byl měst. notářský úřad v Mukačevě jako politický úřad I. stolice podle § 239 zák. č. 221/24 povolán, aby rozhodoval věcně o odvolání st-lově z platebního výměru pojišťovny, vydaného podle § 20 odst. 2 téhož zák. Výměrem z 9. VII. 1930, shora citovaným, uložil pak st-li pokutu pro svévoli podle cit. § 39, poněvadž to, co tvrdil o přihlášení Josefa L. v odvolání z platebního výměru, je v přímém rozporu s tím, co uvedl v dalším odvolání, čímž svévolně zavdal příčinu a protahoval řízení. Spatřoval tedy zřejmě ve zmíněném rozporu průkaz toho, že st-l svévolně zavdal příčinu k řízení, resp. je protahoval již před politickým úřadem I. stolice tím, že napadl opravným prostředkem platební výměr pojišťovny. Tak chápal výměr městského notářského úřadu také žal. úřad, jenž v nař. rozhodnutí výslovně konstatuje, že výměrem tím byl st-l odsouzen podle § 39 cit. vl. nař. »pro svévolné zavdání příčiny k adm. řízení.« Uznal-li tedy politický úřad I. stolice, že st-l svévolně zavdal příčinu k řízení v I. stolici, byl podle toho, co právě řečeno, i kompetentním tuto svévoli podle cit. § 39 pokutovati. Nemohl proto nss shledati porušení kompetenčních předpisů v tom, že v své stolici uložil pokutu podle § 39 městský notářský úřad a nikoli žal. zem. úřad.

O dalších vývodech stížnosti uvažoval nss takto:

Podle cit. § 39 jest nutným předpokladem uložení pokuty pro svévoli, aby řízení před politickým úřadem bylo vyvoláno nebo protahováno »svévolně«. St-l popírá, že by se byl dopustil svévole jemu vytýkané. Uváděl již ve svém odvolání z výměru městského notářského úřadu, uloživšího mu pokutu, že se nedopustil svévole, poněvadž veškeré důvody, uvedené v druhém odvolání, jsou správné a, je-li tu rozpor s odvoláním prvním, stalo se to tím, že st-l sám neumí česky, a člověk, který mu sestavil první odvolání, jemu pravděpodobně nerozuměl a napsal důvody, jež snad se nekryjí s důvody dalšího odvolání. Omlouval tedy odchýlná tvrzení v opravných prostředcích nedopatřením sběhlým při sepisování prvního odvolání. Omluva tato, kdyby byla správná, by zajisté vylučovala svévoli, o níž nelze mluvit tam, kde není vědomí nesprávnosti.

Ve směru této omluvy žal. úřad nekonal šetření, ba nepřihlédl ani k tomu, že podle spisů bylo provedeno přihlášení zaměstnance nikoli st-lem, nýbrž pojišťovnou samou z moci úřední, v nař. rozhodnutí se námitkami odvolání vůbec nezabýval a také ani neuvedl, proč tak neučinil. Předpis § 6 zák. o ss brání nss-u, aby sporný případ s hledisek námitek st-lových sám posoudil, důsledkem toho bylo nař. rozhodnutí zrušiti pro vady řízení a bude na žal. úřadě, aby znovu rozhodl a při tom se vypořádal s námitkami stěžující si strany.

Č. 10.396.

P o j i š t ě n í ú r a z o v é: * Vedlejší místností ve smyslu odst. 3 § 3 zák. čl. XIX:1907 jest taková místnost, která jest s hlavním závodem v místní neb stavební spojitosti, nevylučující styk zaměstnanců s technickým zařízením hlavního závodu.

(Nález ze dne 4. března 1933 č. 3899.)

Prejudikatura: Boh. A 7054/28 a 7008/28.

Věc: Firma Parný mlýn Arpád Arnošt B., úč. spol. v N. (adv. Dr. Otakar Löwi z Prahy) proti ministerstvu sociální péče o úrazové pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Platebním výměrem Zemské úřadovny pro pojištění dělníků na Slov. v Bratislavě z 21. srpna 1925 byly předepsány stěžující si firmě dodatečně z jejího podniku »parní mlýn« v N. na základě vykonané revise mezd úrazové příspěvky za období 1922—1924 částkou 21.900 Kč 44 h s příslušnými úroky z prodlení. Župní úřad v Nitře tento výměr potvrdil. Nař. rozhodnutím min. soc. péče nevyhovělo odvolání, podanému stěžující si firmou z tohoto rozhodnutí z těchto důvodů: Právní podklad pro rozhodnutí sporné otázky úrazové pojistné povinnosti adm. úředníků v podniku odvolatelky lze spatřovati jediné v ustanoveních § 3 zák. čl. XIX:1907, podle nichž podléhají pojistné povinnosti vedle osob v podniku samém přímo zaměstnaných i ty osoby, které pracují v pomocných závodech a vedlejších místnostech hlavního podniku, to jest v takových místnostech, jež jsou v místní nebo stavební spojitosti s hlavním závodem. Tento skutkový stav jest v jednacích spisech nesporně dokázán, neboť jak z odvolání, tak i z dodatečného šetření, jmenovitě z vyjádření firmy ze 3. května 1928, jakož i z náčrtu budovy parního mlýna a spojených s ní místností, plyne, že místnosti úřednických kanceláří a parního mlýna tvoří jednu budovu s jednou branou, ze které napravo jest vchod do mlýna a nalevo vchod do kancelářských místností. Před tímto vchodem jest umístěna mostní váha tak, že možno přes její most choditi do kancelářských místností, nad nimiž jest skladiště. Nemůže proto býti pochybnosti o tom, že administrativní úředníci jsou zaměstnání ve vedlejších místnostech hlavního závodu tak, jako to má na mysli odst. 3 § 3 zák. čl. XIX:1907, a jsou tedy povinni úrazovým pojištěním. Pokud se v odvolání poukazuje na to, že kanceláře jsou odděleny od parního mlýna ohnivzdornou stěnou, nemůže tato námitka nic změnit na zjištěném nebezpečí pro adm. úředníky, vyplývajícím z provozu parního mlýna.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Z obsahu správních spisů nutno především konstatovati, že na sporu nebyla otázka úrazové pojistné povinnosti podniku stěžující si firmy samého, totiž jejího parního mlýna v N., kterou stěžující si firma nepopírala, a o níž žal. úřad v nař. rozhodnutí také nejudikoval, nýbrž toliko otázka, podléhají-li této povinnosti také kancelářští úředníci, zaměstnaní v tomto podniku. Se zřetelem k tomu a k ustanovení § 5 zák. o ss musí nss omeziti svou revisní kogniční činnost na přezkoumání nař. rozhodnutí co do jeho zákonitosti toliko v příčině této otázky. Kladnou odpověď na řečenou otázku odůvodnil žal. úřad po stránce právní ustanovením 3. odstavce § 3 zák. čl. XIX:1907, kterého se dovolal nejen výslovnou jeho citací, ale také reprodukcí jeho podstatného obsahu, rozhodného pro řešení sporu.

Proti tomu namítá stížnost, že jediné ustanovení, které by na konkrétní případ mohlo býti aplikováno, jest odst. 3 cit. §, který prý stanoví, že veškeré továrny, i když se provozují jako vedlejší průmyslová odvětví zaměstnání uvedených v § 183 bodu a) zák. č. XVII:1884, jsou povinny úrazovým pojištěním. Z toho dovozuje pak stížnost, že dovo-

lává-li se nař. rozhodnutí tohoto jediného rozhodujícího ustanovení § 3 zák. čl. XIX:1907, a nemá-li cit. ustanovení žádného vztahu na konkrétní případ, bylo vydáno sine lege. Z námitky této jest zřejmo, že stížnost cituje v ní sice také 3. odstavec § 3 zák. čl. XIX:1907, ale nikoli se skutečným jeho obsahem, nýbrž vkládá do něho nesprávně obsah 3. bodu 2. odstavce tohoto §. O toto zákonné ustanovení však žal. úřad svůj výrok o pojistné povinnosti kancelářských úředníků firmy neopřel, nýbrž o 3. odstavec cit. §, který má jiný obsah, než jak stížnost uvádí. Tvrdí-li stížnost, že vychází ze stejné zákonné normy jako žal. úřad, vykládá si nař. rozhodnutí mylně, neboť stížnost, třeba že cituje odst. 3., ve skutečnosti vychází z bodu 3. druhého odst. § 3 uvedeného zák. čl., kdežto žal. úřad spatřuje právní podklad pro své rozhodnutí jedině ve 3. odstavci jeho. Stížnost podkládá tedy nař. rozhodnutí smysl, jakého nemá, a vykládajíc si je mylně, nepostihuje řečenou svou námitkou jeho obsahu. Jest proto uvedená námitka nezákonnosti bezdůvodná.

Podle 3. odstavce § 3 zák. čl. XIX:1907 jsou podrobeny pojistné povinnosti také osoby, které jsou zaměstnány v pobočných závodech a vedlejších místnostech hlavních závodů, podrobených pojistné povinnosti. Z doslovu tohoto zákonného ustanovení plyne, že zákonným předpokladem pojistné povinnosti těchto osob jest toliko skutečnost, že jsou zaměstnány buď v pobočných závodech nebo ve vedlejších místnostech závodů hlavních, podléhajících úrazové povinnosti pojistné. Jiných podmínek pro pojistnou povinnost takových osob zákon nestanoví, zejména není pro ni rozhodné, zda osoby ty při svém zaměstnání jsou vydány konkrétnímu nebezpečí úrazu. Jeť úrazové pojištění jako pojištění kolektivní (sr. 1. odst. § 3 cit. zák. čl.) vybudováno na principu nebezpečí abstraktního. Mylně tvrdí proto stížnost, že pro pojištění jest rozhodná faktická osobní účast na provozu, resp. trvalá nebo nucená přítomnost v oblasti přímého nebezpečí, neboť pro takovýto názor nejen že nelze v cit. zák. článku nalézt oporu, ale on přičí se také pozitivnímu předpisu 1. odstavce jeho § 3.

Rovněž tak nesprávný jest právní názor stížnosti, jakoby se úrazová povinnost pojistná vztahovala výhradně jen na úředníky technické, činné při provozu, neboť podle právě cit. předpisu, podléhají této povinnosti všechny osoby zaměstnané v podnicích, závodech a při pracích, vypočetných ve 2. odst. § 3 zák. čl. XIX:1907 a v jejich závodech pobočných a vedlejších místnostech (odst. 3) bez rozdílu, jak jsou v nich činny. Zákaz daný komerčním úředníkům, aby vstupovali do budovy hlavního závodu, nemůže o sobě vyloučiti jejich zákonnou povinnost pojistnou, ježto zákon takového vylučujícího důvodu nezná. Skutečnost tato jest pro posouzení sporné otázky právně bezvýznamná. Jest proto bezdůvodná námitka vadnosti řízení, resp. nezákonnosti, kterou shledává stížnost v tom, že žal. úřad existenci onoho zákazu nezjistil, resp. k ní nepřihlížel.

Žal. úřad vyslovil v nař. rozhodnutí, že kancelářští úředníci jsou podrobeni pojistné povinnosti proto, že jsou zaměstnáni ve vedlejších místnostech hlavního závodu, t. j. parního mlýna, této povinnosti nesporně podléhajícího. Za vedlejší místnosti pokládá žal. úřad takové místnosti, jež jsou s hlavním závodem v místní nebo stavební spojitosti. Proti těmto pojmovým znakům vedlejší místnosti stížnost nemá

námitek a ani netvrdí, že by pojem vedlejší místnosti byl charakterizován znaky jinými. Nss je také názoru, že ustanovení § 3 odst. 3 cit. zák. může se vztahovati jen na takové místnosti, které svým místním nebo stavebním uspořádáním nevylučují styk úředníků zaměstnaných v těchto místnostech s technickým zařízením závodu (sr. Boh. A 7054/28). Firma pak sama ve svém vyjádření ze 3. května 1928 výslovně prohlásila, že nemůže popřít, že kancelářské místnosti, o něž jde, jsou v místní spojitosti s mlýnem, a nepopírá toho ani nyní ve stížnosti. Tato místní spojitost byla ostatně nepochybně zřejma také z předloženého a co do správnosti nepopřehého náčrtku mlýnské budovy.

Pokud stížnost snaží se svými vývody dolíčiti, že pojistnou povinnost nelze uznati tehdy, když každé nebezpečí úrazu jest předem vyloučeno, a chce tím snad tvrditi, že v daném případě styk s technickým zařízením závodu jest vyloučen, dlužno k tomu podotknouti, že žal. úřad poukázal v nař. rozhodnutí též k tomu, že před vchodem do kancelářských místností jest umístěna mostní váha, přes níž jest možno do nich choditi, čímž naznačil možnost styku adm. úředníků s tímto technickým zařízením, náležejícím k provozování mlýna. Stížnost pak nepopírá ani správnosti tohoto skutkového zjištění, ani úsudku žal. úřadem z něho čerpaného.

Stačí-li podle toho, co bylo uvedeno, ke kvalifikaci nějaké místnosti jako místnosti vedlejší ve smyslu ustanovení 3. odst. § 3 zák. čl. XIX:1907 již její místní spojitost s hlavním závodem, umožňující styk s jeho technickým zařízením, a je-li tato místní spojitost zjištěna, pak byly po stránce právní i skutkové dány zákonné předpoklady pro výrok žal. úřadu, že úředníci zaměstnaní v oné kancelářské jako vedlejší místnosti, podléhají úrazové pojistné povinnosti podle cit. ustanovení zákona, a nss-u netřeba se zabývati námitkami stížnosti, popírajícími stavební spojitost kancelářských místností s hlavním závodem. — — —

Č. 10.397.

Pojištění nemocenské: Podléhá volentér v kancelářské službě soudní pojistné povinnosti podle zák. č. 221/24?

(Nález ze dne 7. března 1933 č. 20.586/30.)

P r e j u d i k a t u r a: Boh. A 9017/32, 9051/32, 3157/24.

V ě c: Československý stát (justiční správa), zastoupený českou finanční prokuraturou v Praze proti ministerstvu sociální péče o nemocenské pojištění volentérky.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Platebním výměrem ze 4. října 1927 předepsala okresní nemocenská pojišťovna v H. presidiu krajského soudu v H. nemocenské pojistné za volentérku Štěpánku K. za dobu od 1. září 1926 do 24. září 1927. Osp v H. nevyhověla odvolání, jež z tohoto platebního výměru podalo presidium krajského soudu, zsp v Praze zrušila však v pořadu instančním výměr osp-é a vyslovila, že Štěpánka K. jako bezplatná volentérka krajského soudu pojistné povinnosti podle § 2 odst. 1 zák.